

2025 wordt Walter van den Broeck-jaar: Kempense topcast voert zijn klassieker 'Groenten uit Balen' op in cultuurcentra

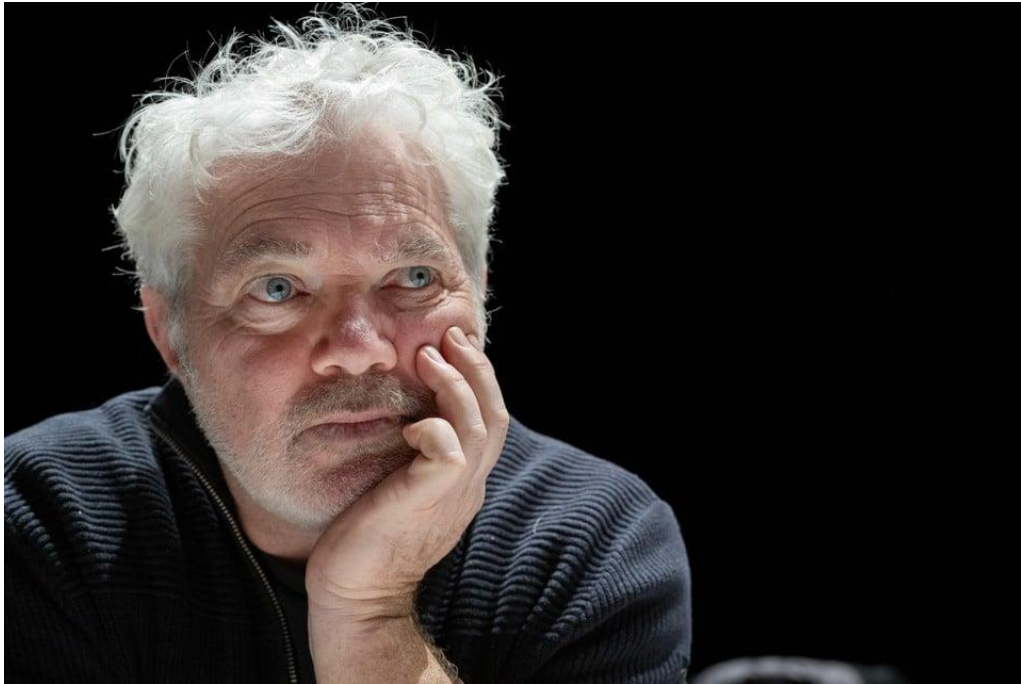

Kempense theatercoryfeeën Koen De Bouw, Tania Van der Sanden en Ben Segers en opkomende talenten Keoni Blockx en Lien Thys brengen *Groenten uit Balen*. — © BERT DE DEKEN

Onder andere Koen De Bouw, Tania Van der Sanden en Ben Segers beloven in het najaar een grand cru-opvoering te brengen van *Groenten uit Balen* in het Turnhoutse cultuurhuis de Warande. Voor regisseur en uitgeweken Kempenaar Stany Crets is de opvoering een eerbetoon aan de schrijver van dit iconische stuk, de vorig jaar overleden Walter van den Broeck. "Het is zijn beste theaterstuk. Ik wil naar de oerkracht van het werk gaan", zegt Crets.

Stijn Janssen – 7 januari 2025

De opvoering van *Groenten uit Balen* wordt zonder twijfel dé publiekstrekker van het 'Walter van den Broeck-jaar' waarmee de stad Turnhout en het cultuurhuis de Warande de schrijver dit jaar willen eren. Hoewel geboren in de arbeiderscit  in Olen, woonde Walter van den Broeck het grootste deel van zijn leven in Turnhout. Hij stierf er op 5 februari 2024 op 82-jarige leeftijd.

Het was Stany Crets die het initiatief nam om Walter van den Broecks klassieker *Groenten uit Balen* te hernemen. — © BERT DE DEKEN

Al één dag na de dood van Van den Broeck opperde Stany Crets het meest voor de hand liggende idee om een monument als Walter van den Broeck te eren. Crets stelde voor om zijn klassieker *Groenten uit Balen* te hernemen. “Als iemand interesse heeft om het samen met mij te doen, ter ere van Walter, dan speel of regisseer ik dat met heel veel plezier”, zo liet hij destijds optekenen in *Gazet van Antwerpen*. Crets speelde als stakende arbeider Jan Debruycker al een hoofdrol in de verfilming door Frank Van Mechelen uit 2011.

Volkshuis van Balen

Zijn voorstel bleef niet onopgemerkt. In september wordt Vlaanderens meest populaire toneelstuk weer op de planken gebracht in de Warande. Het stuk, dat sinds zijn eerste opvoering in 1972 in het volkshuis van Balen, al meer dan duizend keer opgevoerd werd, krijgt voor dit eerbetoon met Koen De Bouw, Ben Segers en Tania Van der Sanden een topcast mee. Op de bühne worden ze vergezeld door de opkomende Kempense talenten Keoni Blockx en Lien Thys.

Nieuwe Kempense theatertalenten Keoni Blockx en Lien Thys. — © BERT DE DEKEN

Opvallend is bovendien dat het gezelschap uitsluitend Kempense *roots* heeft: alle vijf de acteurs zijn geboren of opgegroeid in de streek die de honkvaste Walter van den Broeck in zijn boeken en theaterstukken voor de eeuwigheid trachtte te bewaren. “Ik vond het belangrijk dat de volledige cast Kempens was”, stelt Stany Crets. “Kempenaars maken altijd een aparte klik met elkaar. Ze hebben minder woorden nodig om mekaar te begrijpen. Ze zijn uit dezelfde grond getrokken en spreken dezelfde taal. Bovendien spreken acteurs die niet van de Kempen zijn, niet zo goed Kempens. Het stuk zal overal in Vlaanderen in het Kempense dialect gespeeld worden.”

“Ondanks het feit dat het meer dan een halve eeuw oud is, behandelt het thema’s die nog steeds relevant zijn. Zoals sociale ongelijkheid, arbeidsrechten en de impact van economische veranderingen op ‘gewone’ mensen”

De volledige cast verzamelde voor het eerst op de scene van schouwburg de Warande, in aanwezigheid van Eliane de Winter, de weduwe van Walter van den Broeck, en zijn zoon Karl. — © BERT DE DEKEN

Kempenaars Ben Segers, Tania Van der Sanden en Koen De Bouw zien de voorstellingen al helemaal zitten. — © BERT DE DEKEN

Elk van de acteurs had wel zijn eigen redenen om volmondig ‘ja’ te zeggen op de vraag van Stany Crets om een van de personages te vertolken. “Het was voor mij al een tijdje geleden dat ik nog op het theater had gestaan”, vertelt Koen De Bouw. “Ik had er weer veel zin in. Dit was een mooie aan gelegenheid. Het is een goed stuk, al heb ik er zelf nog nooit in gespeeld. *Groenten uit Balen* is vooral populair bij amateurgezelschappen in de Kempen, minder in het professioneel theater. Toen we gevraagd werden, wisten we ook nog niet dat het een eerbetoon zou worden aan Walter van den Broeck.”

“Ik heb vooral gekozen voor de uitstekende cast”, geeft Tanja Van der Sanden aan. “Ook ik heb het stuk nog nooit gespeeld. Dat is niet zo verwonderlijk. Je kan niet van elke acteur verwachten dat hij of zij ooit *Hamlet* heeft gedaan. Maar ik hoop dat het een eerbetoon wordt aan Van den Broeck.”

“Toen ik hier in de Warande mijn eerste stappen zette bij het jeugdtoneel, heb ik *Groenten uit Balen* in de bib uitgeleend, samen met *Brief aan Boudewijn*. Zo kon ik toch wat meepraten over theater. Dat was meteen mijn eerste kennismaking met het werk van Walter van den Broeck”

Ben Segers

Speelt mee in ‘*Groenten uit Balen*’

“Voor mij klopte het volledige plaatje”, zegt Ben Segers. “Het is een stuk uit de Kempen en Stany was zoek naar Kempense acteurs. Ook vindt de première plaats in de Warande. In mijn jeugd was dat mijn speeltuin. Toen ik hier mijn eerste stappen zette bij het jeugdtoneel, heb ik *Groenten uit Balen* in de bibliotheek uitgeleend, samen met *Brief aan Boudewijn*. Zo kon ik toch wat meepraten over theater. Dat was meteen mijn eerste kennismaking met het werk van Walter van den Broeck.”

In *Groenten uit Balen* voert Walter van den Broeck een arbeidersgezin ten tonele dat kreunt onder de gevolgen van een aanslepende staking in een zinkfabriek. Het stuk is gebaseerd op een echte staking die in 1971 uitbrak bij Vieille-Montage in Balen en die ruim negen weken duurde. “Ondanks het feit dat het meer dan een halve eeuw oud is, behandelt het thema’s die nog steeds relevant zijn”, stelt Stany Crets. “Zoals sociale ongelijkheid, arbeidsrechten en de impact van economische veranderingen op ‘gewone’ mensen.”

“Het is volgens mij ook het beste stuk van Van den Broeck”, zegt Crets. “Al de rollen zijn fantastisch geschreven, grappig en tegelijk schrijnend. Het geeft erg veel speelplezier. Wees maar zeker dat nog veel andere acteurs dit graag zouden spelen. Dit is een meesterwerk van een schrijver van bij ons. Ik ga heel hard bij de basis blijven. Ik wil dit puur natuur brengen en naar de oerkracht van het stuk gaan.”

‘Groenten uit Balen’ is een productie van ‘één zee’. Het gaat op 19 september in première in de Warande in Turnhout en doet nadien uitgebreid heel wat cultuurcentra en theaters in Vlaanderen aan. Meer info op eenzee.be